

Raision kaupungin lausunto Turun satama-Varissuo raitiotielinjasta

Kaupunkikehitysjaosto 10.02.2026 § 18

Valmistelijat: kaupunginarkkitehti Emma Kaitaa ja kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Tiivistelmä

Turun kaupungin kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus pyytää Raision kaupungilta lausuntoa satama-Varissuo -raitiotiestä. Raitiotiestä on laadittu vuosien 2024-25 aikana toteutussuunnitelma ja vaikutusten arvioinnit, minkä lisäksi mm. taustaselvityksiä on tarkennettu. Toteutussuunnitelmassa kuvataan, miten raitiotie on tarkoitus toteuttaa ja suunnitelmien perusteella on laskettu raitiotien kustannusarvio. Kirjalliset lausunnot tulee toimittaa viimeistään 2.3.2026.

Selostus asiasta

Raportin mukaan raitiotien vaikutukset rakennettuun ympäristöön, väestöön, elinkeinoelämään ja liikenteeseen ovat valtaosin myönteisiä. 12 kilometrin reitin laajan uudistuksen todetaan aiheuttavan luonnollisesti muutoksia nykyiseen rakennettuun ympäristöön ja liikkumistottumuksiin. Raitiotie on suunniteltu siten, että haitalliset vaikutukset olisivat mahdollisimman pienet. Etenkin tarkastelujakson alkupuolella raitiotien kuntatalousvaikutus on negatiivinen, mutta raitiotien runkobussivaihtoehtoa suuremmat investoinnit, korkokulut ja liikenteen käyttötalouden kulut saadaan vuoteen 2060 mennessä suurelta osin katettua mm. suuremmilla kiinteistötaloustuloilla. Rakentamisen aikaisia haittavaikutuksia minimoidaan suunnittelulla, sidosryhmävaikutuksella ja tiedottamisella. Vaikutusarvioinnissa raitiotien vaikutuksia on verrattu runkobussivaihtoehtoon, jossa kesällä 2025 aloittanutta runkolinjastoa on jatkokehitetty linjaston, kaluston ja liikennejärjestelyiden osalta.

Raision kaupunginhallitus on antanut lausunnon Turun satama-Varissuo -raitiotielinjan yleissuunnitelmasta 21.8.2023 § 268. Nyt lausuntopyynnössä esitetyt kysymykset koskevat samoja teemoja, kuin yleissuunnitelmavaiheessa kunnilta kysyttiin. Lausuntopyynnössä toivotaan erityisesti kannanottoja seuraaviin kysymyksiin:

1. Miten näette raitiotien vaikuttavan Turun ja seudun kehitykseen muun muassa elinvoiman, kaupunkikehityksen ja liikkumisen osalta, joille Turun kaupunki, seutu ja valtio on asettanut kunnianhimoisia tavoitteita?
2. Kannatatteko raitiotien rakentamista satama-Varissuo reitille?
3. Miten suhtaudutte raitiotien laajentamiseen seudulliseksi Turun naapurikuntiin?

Raision lausunto

Raision kaupunki on jo yleissuunnitelmavaiheessa tuonut esiin myönteisen kantansa sekä Turun kaupungin sisäiseen että seudullisen joukkoliikenteen kehittämiseen. Yleissuunnitelman jälkeen laadittu toteuttamissuunnitelma siihen liittyvine selvityksineen ja arviointeineen on kattava ja perusteellinen, joka osaltaan vahvistaa kaupungin aiemmin esittämää näkemystä.

Raitiotien ensimmäinen toteutusvaihe, satama-Varissuo –linja, palvelee ensisijaisesti Turun sisäisiä matkatarpeita. Raision näkökulmasta on olennaista, että nykyiset liikennejärjestelmät ja -rakenteet kuten Fölin bussilinjasto sekä olemassa olevat raideyhteydet kytketään osaksi henkilöliikenteen kokonaisjärjestelmää. Saumattomien matkaketjujen varmistaminen on keskeistä kaupunkiseudun päivittäisen liikkumisen sujuvuuden kannalta.

Raitiotien mahdollinen laajentaminen Raisioon, Turun kaupunkiseudun rakennemallin mukaisesti, on periaatetasolla kannatettavaa. Tilavaraukset ja kaupunkirakenteelliset lähtökohdat onkin huomioitu johdonmukaisesti maankäytön ja katuverkon eri suunnitelmissa. Toteutettavuuden näkökulmasta on kriittistä, että valtio osallistuu rakentamisen kustannuksiin sekä ensimmäisessä että mahdollisissa jatkovaiheissa.

Kaupunkirakenteen näkökulmasta hanke lisäisi erityisesti keskustan ja Raisiontien varren täydennysrakentamisen vetovoimaa ja laatua. Varsinainen päätöksenteko hankkeen edistämisestä edellyttää kuitenkin ensimmäisen vaiheen onnistunutta toteutumista, ajantasaisia kustannusarvioita sekä kaupungin kasvun jatkumista.

Turun seudun joukkoliikenteen ja kestävä liikumisen keskeisiä kehittämiskohteita tulevana vuosina ovat lähijoukkoliikenteen vahvistaminen nykyisillä raiteilla, kaukojunayhteyden ulottaminen Raision uudelle asemalle, raitiotieinvestoinnit, Fölin linjaston ja raideliikenteen yhteensovittaminen sekä pendelöintiä tukevien pikapyöräiteiden kehittäminen.

Liitteenä lausuntopyyntö.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunkikehitysjaosto esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus antaa yllä mainitun lausunnon Turun satama-Varissuo - raitiotielinjasta.

Päätös

Harri Seikola ehdotti Janne Laulumaan kannattamana, että muokataan Raision lausunto kohdan kolmannen kappaleen aloituslausetta "Raitiotien mahdollinen laajentaminen Raisioon, Turun kaupunkiseudun rakennemallin mukaisesti, on periaatetasolla kannatettavaa" muotoon "Seudullisten joukkoliikennekäytävien kehittäminen Turun naapurikuntiin, Turun kaupunkiseudun rakennemallin mukaisesti, on periaatetasolla kannatettavaa".

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan hyväksytyn äänestys ehdotuksen: suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa esittelijän tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Harri Seikolan tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yksi jaa-ääni (Juha Jormanainen) ja viisi ei-ääntä (Teija Hurmerinta, Evert Grönblom, Pauliina Kannisto, Janne Laulumaa ja Harri Seikola).

Puheenjohtaja totesi, että Harri Seikolan ehdotus oli tullut kaupunkikehitysjaoston päätökseksi.

Raision lausunto

Raision kaupunki on jo yleissuunnitelmavaiheessa tuonut esiin myönteisen kantansa sekä Turun kaupungin sisäiseen että seudullisen joukkoliikenteen kehittämiseen. Yleissuunnitelman jälkeen laadittu toteuttamissuunnitelma siihen liittyvine selvityksineen ja arvioineineen on kattava ja perusteellinen, joka osaltaan vahvistaa kaupungin aiemmin esittämää näkemystä.

Raitiotien ensimmäinen toteutusvaihe, satama-Varissuo –linja, palvelee ensisijaisesti Turun sisäisiä matkatarpeita. Raision näkökulmasta on olennaista, että nykyiset liikennejärjestelmät ja -rakenteet kuten Fölin bussilinjasto sekä olemassa olevat raideyhteydet kytketään osaksi henkilöliikenteen kokonaisjärjestelmää. Saumattomien matkaketjujen varmistaminen on keskeistä kaupunkiseudun päivittäisen liikkumisen sujuvuuden kannalta.

Seudullisten joukkoliikennekäytävien kehittäminen Turun naapurikuntiin, Turun kaupunkiseudun rakennemallin mukaisesti, on periaatetasolla kannatettavaa. Tilavaraukset ja kaupunkirakenteelliset lähtökohdat onkin huomioitu johdonmukaisesti maankäytön ja katuverkon eri suunnitelmissa. Toteutettavuuden näkökulmasta on kriittistä, että valtio osallistuu rakentamisen kustannuksiin sekä ensimmäisessä että mahdollisissa jatkovaiheissa.

Kaupunkirakenteen näkökulmasta hanke lisäisi erityisesti keskustan ja Raisiontien varren täydennysrakentamisen vetovoimaa ja laatua. Varsinainen päätöksenteko hankkeen edistämisestä edellyttää kuitenkin ensimmäisen vaiheen onnistunutta toteutumista, ajantasaisia kustannusarvioita sekä kaupungin kasvun jatkumista.

Turun seudun joukkoliikenteen ja kestävästä liikkumisesta keskeisiä kehittämiskohteita tulevina vuosina ovat lähijoukkoliikenteen vahvistaminen nykyisillä raiteilla, kaukojunayhteyden ulottaminen Raision uudelle asemalle, raitiotieinvestoinnit, Fölin linjaston ja raideliikenteen yhteensovittaminen sekä pendelöintiä tukevien pikapyöräiteiden kehittäminen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa edellä olevan lausunnon Turun satama-Varissuo -raitiotielinjasta.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös